

Stanisław Grzybek

"Nowy Testament", przeł. ks. dr
Jakub Wujek, wstępem i uwagami
poprzedził ks. dr Władysław
Smereka, Kraków 1966 : [recenzja]

Collectanea Theologica 36/1-4, 255

1966

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

NOWY TESTAMENT w przekładzie ks. dr Jakuba Wujka T.J. z roku 1593, wstępem i uwagami poprzedził ks. dr Władysław Smereka. Wyd. Polskie Towarzystwo Teologiczne, Kraków 1966 r.

Jeżeli Polskie Towarzystwo Teologiczne w Krakowie, po przeszło 370 latach, jakie upłynęły od I wydania Nowego Testamentu w tłumaczeniu ks. J. Wujka, postanowiło to tłumaczenie wydać po raz drugi, i to w jego pierwotnej oryginalnej szacie, to powodowało się przede wszystkim dwoma względami: 1. Chciało tym wspaniałym pomnikiem klasycznej szesnastowiecznej prozy polskiej uczcić tysiącletnią rocznicę chrześcijaństwa i Państwa Polskiego, ale równocześnie chciało także: 2. Przypomnieć wszystkim miłośnikom Pisma św., postać człowieka, który urodził się i żył w XVI w., ale myślami swoimi, napisanymi dziejami, teologicznymi poglądami wybiegał przynajmniej dwa wieki naprzód. Jeśli zaś zważy się jeszcze i to, że wypadło mu działać po Soborze Trydenckim, którego uchwały w pewnym sensie hamowały rozwój katolickiej bibliistyki, a on mimo wszystko tę bibliistykę ówczesną postawił na wysokim poziomie, to biorąc to wszystko pod uwagę, trzeba powiedzieć, że ks. J. Wujek, tłumacz Pisma św. na język polski, to postać nie przeciętna. Wznawiając po tylu latach pierwsze jego wydanie Nowego Testamentu, pragniemy tym dziełem spłacić choć w części dług wdzięczności, jaki wszyscy teolodzy a także i katolicy świeccy mamy względem jego osoby.

Omawiany wyżej NT. wydany przez P.T.T. w Krakowie posiada obszerny wstęp pióra ks. prof. Wł. Smereki oraz samo tłumaczenie ks. J. Wujka, z dodatkiem tzw. rejestru, tj. małego słownika biblijnego. Wstęp ks. prof. Smereki, dzieli się na trzy części, z których najważniejsza trzecia charakteryzuje postać ks. Wujka i wymienia jego zalety i zasługi jego dla języka polskiego i polskiej bibliistyki.

Dobrze się stało, że ks. prof. Smereka podkreślił w swoim wstępie znaczenie tłumaczenia Pisma św. przez ks. J. Wujka na tle innych już istniejących tłumaczeń, szczególnie na tle tłumaczeń innowierczych, dokonywanych głównie przez kalwinów. Tłumaczenia te bowiem, choć językowo stały na odpowiednim poziomie to jednak miały wielkie braki, natury teologicznej i dogmatycznej. Po prostu zmieniały znaczenie wielu zdań Pisma św., szczególnie jeśli chodziło o teksty dogmatyczne. Ks. Wujek w swoim tłumaczeniu nie tylko podał właściwie brzemienie tych tekstów, ale jeszcze zwrócił uwagę na to w czym tłumaczenia katolickie odbiegają od myśli ewangelicznej.

Wielką zasługą ks. Wujka jest wprowadzenie w swoje tłumaczenie w niektórych wypadkach nowej terminologii, uściślającej znaczenie i sens pewnych wyrażeń biblijnych. Np. ks. Wujek przetłumaczył słowo: *ecclesia* przez *kościół*, gdy tymczasem tłumaczenia akatolickie mają słowo *zbor*; termin: *episcopus* przetłumaczył przez *biskup*, gdy w wielu innych tłumaczeniach szesnastowiecznych jest w tym miejscu użyte słowo *dozorca*; wyraz grecki: *metanoia*, tłumaczony powszechnie *upamiętanie*, *pokajanie się*, oddał przez *pokuta itd.* Z tych względów jak również i ze względów językowych, słusznie to dzieło ks. J. Wujka można zaliczyć do najpiękniejszych pomników teologii i literatury XVI w.

Znakomite to dzieło w oryginalnej szesnastowiecznej oprawie, można nabyć w Redakcji Ruchu Bibl. i Lit., Kraków, ul. Bernardyńska 3, wpłacając na Konto Redakcji, PKO Kraków, nr 4-13-659 kwotę 120 zł.

Kraków

Ks. St. G.